

AS BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

Büyükdere Caddesi Cem İş Merkezi
No:23 Kat:7 Şişli / İSTANBUL
Tel: 0212 225 68 78
E-mail : nexia@nexiatrkey.com.tr
Www.nexiatrkey.com.tr

As Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş.

Your closer experts...

Enflasyon Düzeltmesinde Düzeltilecek Kalemler ve Düzeltmeye Esas Tarihler

Temelde yapılacak düzeltme işlemi; bilançoda yer alan parasal olmayan varlık veya yükümlülüğün tarihi maliyetinin (düzeltmeye esas alınacak tutarın) düzeltme katsayısı ile çarpılması işlemidir.

Bu nedenle ilk yapılacak işlem bilançoda yer alan PARASAL OLMAYAN KIYMETLERİ tespit etmek ve bu parasal olmayan kalemlerin düzeltmeye esas alınacak tarihini ve tutarını belirlemektir.

Sonrasında düzeltmeye esas tutar ile düzeltme katsayısı çarpılarak (ayrıca anlatılacaktır) ortaya çıkan enflasyon farkları hesaplanarak kayıtlara alınacaktır.

Düzeltilmiş Değer = Düzeltmeye Esas Değer * Düzeltme Katsayısı

Enflasyon Düzeltmesinde Düzeltilecek Kalemler ve Düzeltmeye Esas Tarihler

Düzeltmeye tabi tutulacak kıymetleri seçerken parasal kalem ve parasal olmayan kalem ayrımı nasıl yapılacak ?

Parasal Kalemler, TL değerindeki değişimler karşısında nominal değeri aynı kalan ancak satın alma gücü fiyat hareketine göre ters yönde değişen bilanço kalemleridir. (Cari hesaplar, Krediler, Hazır Değerler vb.)

Parasal Olmayan Kalem, TL değerindeki değişimlere rağmen satın alma güçleri değişmeyen kıymetlerdir. (stok, sabit kıymet, iştirak gibi)

* Parasal aktif ve pasif kalemlerde düzeltme yapılmaz, parasal olmayan aktif ve pasif kalemlerde enf. düzeltmesi yapılması zorunludur.

Enflasyon Düzeltmesinde Düzeltilecek Kalemler ve Düzeltmeye Esas Tarihler

Parasal ve Parasal Olmayan Bilanço kalemleri taslak tebliğ ekinde hesaplar sayılmıştır. EK-1 ve EK-2 de yer almaktadır. Sunumumuzda tablo halinde sunulacaktır.

Bu listelerde özsermaye kalemlerine yer verilmemekle birlikte aksine bir hüküm olmaması ve Tebliğde bir belirleme yapılmamış olması şartıyla (ki bazı kalemlerde yapılmıştır), bu Tebliğ uygulamasında öz sermaye kalemleri "parasal olmayan kıymet" olarak enflasyon düzeltmesine tabidir.

Enflasyon Düzeltmesinde Düzeltilecek Kalemler ve Düzeltmeye Esas Tarihler

BİLANÇO KALEMLERİ	HESAP KODLARI
Hisse Senetleri, Menkul Kıymetler (*)	110, 111 (*), 112 (*)
Verilen, Alınan Depozito ve Teminatlar (*)	126, 226, 326, 426 (*)
Gelecek Aylara, Yıllara Ait Giderler	180,280
Gelecek Aylara, Yıllara Ait Gelirler	380,480
Stoklar	150,151, 152, 153, 157
Verilen ve Alınan Avanslar (*)	159 (*), 259, 340, 440 (*)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar (Birikmiş Amortismanlar Dahil)	250,251,252,253,254,255,256,257,258,260,261,262,263,264,268,271,272,278,293,294
İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar	240,242, 245
Yıllara Sari İnşaat İşleri ve Hak edişleri	170,350,179,379
Karşılıklar (*)	472,372,381,481,373,473

(*) Özel Sektör ve Kamu Sektörü tahvil, senet ve bonolar, VUK un 279. maddesi kapsamında alış bedeli ile değerenmeleri halinde, değerenlendikleri tarihten itibaren «parasal olmayan kıymet» olarak dikkate alınır.

(*Yurt içinden ya da yurt dışından satın alınmak üzere siparişe bağlanan stoklarla ilgili olarak verilen avanslar parasal olmayan kıymettir ve düzeltilir.

(* İşletmenin satış sözleşmesine dayanarak mal teslimi ve hizmet ifasından önce tahsil ettiği bir yılı aşan avanslar parasal olmayan kıymettir ve düzeltilir.

(* Geri verilmek üzere alınan depozito ve teminatların parasal olmayan bir mahiyet taşıması durumunda «parasal olmayan kıymet» olarak dikkate alınır ve düzeltmeye tabi tutulur.

(* Düzeltme işlemine tabi karşılıklar, 213 Sayılı Kanun hükümlerine göre ayrılması mümkün olan karşılıklardır. Bağlı oldukları iktisadi kıymet için belirlenen tarihler esas alınır.

YABANCI PARA CİNSİNDEN HİSSE SENETLERİ, İŞTİRAKLER VE AVANSLARIN DÜZELTİLMESİ

Taslağa göre, Bakanlık mük 298 /A 8 fıkrasından aldığı yetkiye istinaden, işletmelerin aktifinde bulunan yabancı para cinsinden hisse senetleri, iştirakler ve avansların, düzeltme tarihindeki döviz kuru ile düzeltilmelerini uygun görülmüştür.

Dolayısıyla, bu kıymetler için düzeltme katsayısı hesaplanmayacak **31.12.2023 tarihli bilançoda ve müteakip düzeltme dönemlerinde bunlar için döviz değerlemesi yapılacaktır.**

Düzeltilmeye Esas Alınacak Tarihin Belirlenmesi

Düzeltilme işlemine ilişkin olarak ilk aşamada düzeltilmeye esas bilanço kalemlerini belirledikten sonra ikinci olarak yapmamız gereken bu parasal olmayan kalemlerin hangi tarihten düzeltileceğini (düzeltilmeye esas tarih) belirlemektir.

Böylece düzeltilme katsayısını bulabilir ve bu katsayıyı düzeltilmeye esas tutar ile çarparak düzeltilme işlemi yapabiliriz.

ESAS ALINACAK TARİHLER

Defter Kayıt Tarihi

Satın Alma Tarihi

Tahsilat Tarihi

Ödeme Tarihi

Düzeltilmeye Esas Tarih

Mülkiyetin İntikal Tarihi

Düzeltilmeye Esas Alınacak Tarihin Belirlenmesi

DÜZELTMEYE ESAS PARASAL OLMAYAN BİLANÇO KALEMİ	DÜZELTMEYE ESAS ALINACAK TARİH
Alış Bedeli ile Değerlenen Menkul Kıymetler, Mali Duran Varlıklar (İştirakler vb.)	Satın Alma Tarihi
Stoklar, MDV ve MODV, Yıllara Sari İnşaat Onarım İşleri Maliyet ve Hakedişleri, Gelecek Aylara /Yıllara Ait Gelirler / Giderler, Özel Fonlar ve Kar Yedekleri, VUK a göre ayrılan karşılıklar	Deftere Kayıt Tarihi
Nakdi Olarak Ödenen Sermaye, Hisse Senedi İhraç Primleri, Hisse Senedi İptal Kararları, Parasal Olmayan Alınan Depozito ve Teminatlar ve Avanslar	Tahsil Tarihi
Nakdi Sermaye Karşılığı Alınan Hisse Senetleri, Parasal Olmayan Nitelikteki Verilen Depozito, Teminat ve Avanslar	Ödeme Tarihi
Geçmiş Yıl Karlarından Karşılanan Sermaye Artışı, Kar Yedeklerinden Yapılan Sermaye Artışı, Temettü Karşılığı Alınan Hisseler (İştirak Edilen Şirketteki Sermaye Tescil Tarihi)	Tescil Tarihi
Aynı Sermaye Olarak Koyulan Kıymetler, Aynı Sermaye Karş. Alınan Hisse Senetleri	Mülkiyetin İntikal Ettiği Tarih

Düzeltmeye Esas Alınacak Tarihin Belirlenmesi

***Stoklarda;** toplulaştırılmış Yöntemlerin Kullanıldığı Durumlarda Düzeltme Yöntemde Belirtilen Formuller ile yapılır.

***Sabit kıymetlerde;** yeniden değerlendirme yapıldı ise Geçici 32 ve VUK 298/ç düzeltmeye esas tarih olarak en son değerlendirme yapılan tarih esas alınır.

***Yapılmakta Olan Yatırımlarda;** Öncelikle her bir aya ilişkin yatırım harcaması, harcamanın gerçekleştiği ay sonu itibariyle aktifleştirme tarihine kadar, sonra da aktifleştirilen bedel kül halinde aktifleştirme tarihinden 2023 hesap dönemi sonuna kadar düzeltilecektir

Devir ve Birleşme Hallerinde Esas Alınacak Tarih : devir işlemleri nedeniyle işletme aktifinde yer alan iktisadi kıymetlerin düzeltmeye esas tarihi olarak devir tarihi değil söz konusu kıymetlerin devir yoluyla ortadan kalkan işletmenin envanterine alındığı birleşmede ise birleşilen kurumun kayıtlarına intikal ettiği (Tebliğ'in bu maddesinde ayrıntıları gösterilen) tarih düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınacaktır.

***Kayıtlara giriş tarihinin tespit edilemediğinde belirlenmesi,**

Ay olarak belli edilemeyen kıymetler için ilgili kıymetin işletme bünyesine girdiği yılın ilk ayının,

Yıl olarak belli edilemeyen kıymetler için ise işletmenin hayata geçtiği yılın ilk ayının (işletmenin 2005 yılından önceki bir tarihte kurulmuş olması halinde 2005 yılının Ocak ayı) düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınmasına karar verilmiştir.

Kayıtlara giriş tarihi ay olarak belli edilemeyen iktisadi kıymetler, 31 12 2023 tarihinden önce meydana gelen vergisiz devir işlemlerinden geliyor ise enflasyon düzeltmesine tabi bu nev'i kıymetler için düzeltmeye esas tarih olarak devir tarihi dikkate alınabilecektir.

Özsermaye Kalemleri Düzeltmesi

Aşağıda yer alan parasal olmayan nitelikteki öz sermaye kalemleri düzeltmeye tabi tutulacaktır.

DÜZELTİLECEK ÖZ SERMAYE KALEMLERİ

Sermaye

Sermaye Düzeltmesi Olumlu/Olumsuz Farkları

Emisyon Primi, Hisse Sen. İptal Kararları

Yasal Yedekler, Kar Yedekleri, Statü Yedekleri

Olağanüstü Yedekler

Geçmiş Yıl Karları/Zararları

Sabit Kıymet Yenileme Fonu (VUK md. 328-329)

Emtia Karşılığı (Vergi Barışı-Yapılandırma Kanunları)

İstisna Kazanç Fonları (KVK 5-1 e,j,k) (Taşınmaz ve İşt. Hissesi, Sat-Geri Kirala, Kira Ser. İhracı Amacıyla Satışı)

Girişim Sermayesi Fonu (Ar-ge Teknokent İnd. Kaynaklı %2)

Varlık Barışı Parasal Olmayan Kalem Fonu (Altın, Taşınmaz gibi)

Özsermaye Kalemleri Düzeltmesi

Aşağıda yer alan parasal nitelikteki öz sermaye kalemleri düzeltmeye tabi tutulmayacaktır.

DÜZELTİLMEMEYECİK ÖZ SERMAYE KALEMLERİ

VUK 280/A YTB Kapsamında Harcanan Döviz Kaynaklı Sermaye Kur Farkı Fonu

KV Kazanç Tespitinde Gelir Olarak Dikkate Alınmayan Hibeler Kapsamındaki Fonlar

Varlık Barışı Kapsamında İşletmeye Konulan Parasal Kıymetler (Nakit Varlıklar)

VUK Mük. 298/ç, Geçici 31 ve 32. maddeden gelen YD Değer Artış Fonları

KVK 19. Md. Kapsamında yapılan devir işlemleri sonucu ortaya çıkan birleşme primi

Ayrıca yapılacak düzeltme sonunda asağıdaki Özkaynak hesapları düzeltilmiş bilançoda gösterilmez. Bu hesaplar Geçmiş Yıllar Karları ve Zararları hesapları kullanılarak kapatılır.

- VUK Mük. 298/ç, Geçici 31 ve 32. maddeden gelen YD Değer Artış Fonları. Bu fon sermayeye ilave edildi ise de sermaye düzeltmesinde artış olarak dikkate alınmamaktadır.

- Düzeltme öncesinden gelen geçmiş yıl kar/zararları hesapları bakiyeleri

- İştirakler yeniden değerlendirme fonu artış hesabı

Ödenmiş Sermayenin Düzeltilmesi

Sermayenin Kaynağı	Düzeltilmeye Esas Tarih
Nakdi Sermaye	Tahsil tarihi
Aynı Sermaye	Mülkiyetin intikal tarihi
Sermaye Enf. Düzeltmesi Farkları	Sermaye artışının tescil tarihi
Yedek Akçeler ve Geçmiş Yıllar Karları	Sermaye artışının tescil tarihi
Yedek Akçe Enf. Düzeltmesi Farkları	Sermaye artışının tescil tarihi
Emisyon Primleri	Sermaye artışının tescil tarihi
Taşınmaz ve İştirak Hissesi Satış Kazancı Fonu	Sermaye artışının tescil tarihi
Yeniden Değerleme Fonu	Yok kabul edilecektir.
Varlık barışı fonunun sermayeye eklenmesiyle alınanlar (Nakit vb. parasal kıymet karşılığı oluşan fon)	Düzeltilme yok.
Varlık barışı fonunun sermayeye eklenmesiyle alınanlar (Altın, taşınmaz gibi parasal olmayan kıymet karşılığı oluşan fon)	Sermaye artışının tescil tarihi.
Yapılandırma Kanunlarıyla kayıtlara alınan emtia karşılığının sermayeye eklenmesiyle alınanlar	Sermaye artışı tescil tarihi.

(*) sermaye tescilinden önce sermaye avansı olarak tahsil edilen ödemeler varsa, bu şekildeki sermaye artışında enflasyon düzeltmesine hangi tarihten başlanacağı hususu net değildir. Tescil tarihi olarak alınabileceği düşünülmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanununun 19.Maddesine göre yapılan devir, bölünme işlemlerinde, aktif kıymetlerin düzeltmeye esas tarihi olarak devir, bölünme tarihinin değil, ilk kurumdaki giriş tarihlerinin esas alınacağı belirtilmiştir. Taslak tebliğde; devir ve bölünme ile gelen aktif kıymetlerin durumu açıklanmış olmakla birlikte özkaynak kalemlerinde de aynı şekilde hareket edilebilecektir.

Ödenmiş Sermayenin Düzeltilmesi

Şirketin 31.12.2023 bilançosundaki 500. Sermaye hesabının açılımı aşağıdaki şekildedir:

			31.12.2023 ÜFE	Başlangıç ÜFE	Katsayı	Düzeltilmiş Tutar	Düzeltilme Farkı
1.1.2005 Açılış Bilançosundaki Sermaye	1.01.2005	100.000,00	2.700,00	115,87	23,30198	2.330.197,64	2.230.197,64
Nakit Sermaye		300.000,00					
2005 Öncesi nakdi sermaye		50.000,00					BU TOPLAMADA DİKKATE ALINMIYOR. 4. SATIRIN İÇİNDE
Tahsil Tarihi	15.10.2008	80.000,00	2.700,00	160,54	16,81846	1.345.476,69	1.265.476,69
Tahsil Tarihi	19.11.2011	100.000,00	2.700,00	200,32	13,47872	1.347.871,73	1.247.871,73
Tahsil Tarihi	4.06.2017	120.000,00	2.700,00	295,52	9,13644	1.096.372,50	976.372,50
Yeniden Değerleme Fonu (YDF)		200.000,00					
Eski YDF (2005 öncesinde sermayeye eklenmiş)		20.000,00					BU TOPLAMADA DİKKATE ALINMIYOR. 4. SATIRIN İÇİNDE
Yeni YDF	15.06.2023	200.000,00	2.700,00			0,00	-200.000,00
Geçmiş Yıllar Karları		60.000,00					
2005 Öncesinde İlave Edilmiş		30.000,00					BU TOPLAMADA DİKKATE ALINMIYOR. 4. SATIRIN İÇİNDE
Tescil Tarihi	17.10.2018	60.000,00	2.700,00	443,78	6,08410	365.045,74	305.045,74
Aynı Sermaye		150.000,00					
Tescil Tarihi	22.01.2022	150.000,00	2.700,00	1129,03	2,39143	358.715,00	208.715,00
Sermayeye Eklenmiş Yedek Akçe Enf. Düz. Farkları		10.000,00					
Tescil Tarihi	15.03.2106	10.000,00	2.700,00	251,17	10,74969	107.496,91	97.496,91
TOPLAM SERMAYE		820.000,00				6.951.176,21	6.131.176,21

NOT: 2003-2004 enflasyon düzeltmesinden kalan 502 ve 503 hesaplarda sermaye düzeltmesi enf. farkları bakiyeleri varsa , bunlar da 1.1.2005 ten itibaren düzeltilecektir.

MUHASEBE KAYITLARI

698. Enf. Düzeltme Fark Hesabı	6.131.176,21
502. Sermaye Enf. Düz. Olumlu Farkları Hs	6.131.176,21

AS BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

Büyükdere Caddesi Cem İş Merkezi
No:23 Kat:7 ŞİŞLİ / İSTANBUL
Tel: 0212 225 68 78
E-mail : nexia@nexiaturkey.com.tr
Www.nexiaturkey.com.tr

Özsermaye Kalemleri Düzeltmesi

DÜZELTMEYE ESAS KALEMLER	DÜZELTMEYE ESAS TARİH
Yasal Yedekler	Deftere Kayıt Tarihi
Emisyon Primleri	Tescil Tarihi
Sabit Kıymet Yenileme Fonu	Deftere Kayıt Tarihi
Taşınmaz ve İşt. Hissesi Fonu	Deftere Kayıt Tarihi
Girişim Sermayesi Fonu	Deftere Kayıt Tarihi
Geçmiş Yıl Kar Zararları, Dönem Karı Zararı	Kar Zarar hs aktarılacak
Yapılandırma Kanunu ile Oluşturulan Fonlar (Kayıtlara Alınan Emtia)	Deftere Kayıt Tarihi
Varlık Barışı Fonları (Parasal Olmayan)	Deftere Kayıt Tarihi
Olağanüstü Yedekler	Deftere Kayıt Tarihi
2005 yılı Öncesinden Gelenler, Serm. Düzeltmesi Farkları	2004 Aralık

Özsermaye Kalemleri Düzeltmesi Muhasebe Kayıtları

			Borçlu Kayıt	Alacaklı Kayıt
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		502	Sermaye Enflasyon Düzeltmesi Olumlu Farkları	*****
503	Sermaye Enflasyon Düzeltmesi Olumsuz Farkları		*****	
		698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		520	Hisse Senetleri İhraç Primi (Emisyon Primi)	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		520	Hisse Senetleri İhraç Primi (Emisyon Primi) Enf. Düzeltme Farkı	*****
522	Yeniden Değerleme Değer Artış Fonu		*****	
		570 /580	Geçmiş Yıllar Kar Zarar Hesabı	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		525	Kayıtlara Alınan Emtia Karşılığı (Af Kanunlarıyla)	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		540	Yasal Yedekler	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		540	Yasal Yedekler Enf. Düzeltme Farkı	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		542	Olağanüstü Yedekler	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		542	Olağanüstü Yedekler Enf. Düzeltme Farkı	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		549	Taşınmaz,İştirak Hissesi Satış Karı İstisnası Fonu	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		549	Sabit Kıymet Yenileme Fonu	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		549	Varlık Barışı Fonu (Parasal Kıymet Kaynaklı Olmayan)	*****
570	Geçmiş Yıllar Karları		*****	
		570 /580	Geçmiş Yıllar Kar Zarar Hesabı	*****
570 /580	Geçmiş Yıllar Kar Zarar Hesabı		*****	
		580	Geçmiş Yıllar Zararları	*****
698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı		*****	
		570.01	Enf. Düzeltmesi Sonucu Geçmiş Yıl Karları	*****
580.01	Enf. Düzeltmesi Sonucu Geçmiş Yıl Zararları		*****	
		698	Enflasyon Düzeltmesi Hesabı	*****

AS BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

Büyükdere Caddesi Cem İş Merkezi
No:23 Kat:7 Şişli / İSTANBUL
Tel: 0212 225 68 78
E-mail : nexia@nexiaturkey.com.tr
Www.nexiaturkey.com.tr

Teşekkürler

AS BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

0212 225 68 78

nexia@nexiaturkey.com.tr

www.nexiaturkey.com.tr